Liberalernas budget 2027

För ett friare Västerås

Liberalerna Västerås budget 2027

Ett friare Västerås

Liberal politik börjar med människans rätt och möjlighet att forma sitt eget liv. Varje individ ska kunna göra egna val, utvecklas och förverkliga sina drömmar. Men frihet förutsätter möjligheter. Det krävs kunskap, trygghet, egen försörjning och ett samhälle som ger människor kraft att stå på egna ben.

I Västerås börjar det i skolan. En bra utbildning ger barn och unga verktyg att forma sin framtid. Det handlar också om att kunna försörja sig själv, kunna välja omsorg och leva ett självständigt liv genom hela livet. Frihet handlar både om att få bestämma själv och om att få stöd när man behöver det.

I vår budget för 2027 tar vi avstamp i dessa liberala värderingar. Vi vill stärka människors egenmakt, värna valfriheten och använda kommunens resurser där de gör störst nytta.

Kommunens uppgift är att skapa förutsättningar för västeråsarna att forma sina egna liv, inte att begränsa deras möjligheter.

Politisk viljeinriktning

Västerås har stora möjligheter. Här finns företag som vill växa, föreningar som skapar gemenskap och medarbetare som varje dag gör viktiga insatser i våra gemensamma verksamheter. Men för att Västerås ska utvecklas krävs politiska prioriteringar, inte minst i tuffare ekonomiska tider. Vi menar att kommunen behöver lägga större kraft på det som ger människor frihet, trygghet och framtidstro.

Kunskap är frihet

Skolan är kommunens viktigaste framtidsinvestering. Varje barn ska få med sig kunskaperna som krävs för att kunna forma sin egen framtid. Därför måste undervisningen, lärarna och studieron prioriteras. Vi vill se fler behöriga lärare, mindre undervisningsgrupper där behoven är stora och stöd till elever som riskerar att halka efter. Men skolan ska också ge utrymme för elever som vill och kan gå längre. Ingen elev ska lämnas efter och ingen ska hållas tillbaka. Förskolan ska ge barn en trygg start, med språk, nyfikenhet och lärande i centrum.

Självbestämmande ska gälla hela livet

Äldre ska inte behöva anpassa sig efter kommunens organisation. De ska kunna påverka sin vardag, välja utförare och få omsorg med kvalitet och kontinuitet. Vi vill återinföra och utveckla servicehusen som en viktig och uppskattad mellanboendeform som erbjuds när hemtjänst inte är tillräckligt men där man inte uppfyller kraven för att få komma in på ett äldreboende. I hemtjänsten ska färre personalbyten och bättre kontinuitet skapa trygghet och igenkänning. Även människor med funktionsnedsättning ska ha rätt till självbestämmande, delaktighet och stöd som utgår från den enskildes behov.

Trygghet ger frihet

Ingen människa ska behöva begränsa sitt liv på grund av otrygghet. Trygghet byggs genom ett långsiktigt arbete där skola, socialtjänst, polis och föreningsliv samverkar. Barn och unga ska få stöd tidigt, innan problemen växer. Den som riskerar att dras in i kriminalitet ska mötas av tydliga förväntningar och vägar vidare. Vi vill också se välskötta stadsdelar, bättre belysning och levande mötesplatser. Bäckby ska utvecklas och målet är att området inte längre ska finnas med på polisens lista över utsatta områden.

Fler ska kunna försörja sig själva och förverkliga sina idéer

Ett starkt näringsliv och fler människor i arbete är avgörande för Västerås utveckling. Kommunen ska vara en möjliggörare för företagande, inte ett hinder. Företag ska mötas av god service, effektiv handläggning och tydliga besked. Fler västeråsare ska få möjlighet att gå från bidragsberoende till egen försörjning. Vi vill också värna människors valfrihet, möjlighet att påverka och vara delaktiga i samhället.

Varje skattekrona ska användas med ansvar

Kommunens resurser är begränsade och måste användas klokt. Vi vill prioritera välfärdens kärna framför administration och lägga resurser där de gör störst skillnad för invånarna. Det kräver tydliga mål, uppföljning och mod att ompröva verksamheter och hur kommunens skattemedel används. Det är också därför vi föreslår att en liten del av Mimers bostadsbestånd säljs till andra hyresbolag för att möjliggöra kommande investeringar tex inom äldreomsorgen och därmed ge mer mer utrymme till kärnverksamheten.

Vår budget för 2027 tar sin utgångspunkt i övertygelsen att ett starkt samhälle byggs av fria och självständiga människor. En kommun ska ge människor förutsättningar att växa och ta ansvar för sina liv. Det är den liberala riktning vi vill ge Västerås.

Västerås november 2026 för Liberalernas fullmäktigegrupp,
Anna Lundberg (L)
Gruppledare och oppositionsråd

Liberalernas löften till Västerås

1. En skola där fler lyckas

Fler behöriga lärare, ökad studiero och rätt stöd i tid. Vi vill stärka lärarnas förutsättningar, bygga ut stödinsatserna i skolan bland annat genom resursskolan och satsa på skolsociala team.

2. En äldreomsorg med trygghet

Återinför servicehusen och ge äldre större möjlighet att välja omsorgsutförare. Vi vill halvera antalet olika medarbetare som en person möter i hemtjänsten under två veckor.

3. Tryggare stadsdelar och en väg bort från kriminaliteten

Stoppa rekryteringen av barn och unga till kriminalitet. Vi vill införa en avhopparverksamhet, utveckla Bäckby och göra stadsdelen tryggare. Målet är att Bäckby ska lämna polisens lista över utsatta områden.

4. Fler i arbete och ett bättre företagsklimat

Fler västeråsare ska kunna försörja sig själva och fler företag ska kunna växa och skapa jobb. Kommunen ska prioritera insatser som leder till arbete och göra det enklare att driva företag.

Liberalernas prioritering i några ungefärliga siffror

180 miljoner kr mer till nämnderna

45 miljoner kr mer till grundskolan än majoriteten

55 miljoner kr mer till äldreomsorgen än majoriteten

24 miljoner kr mer till personer med funktionsnedsättning än majoriteten

50% lägre avgifter för tillsyn vid alkoholtillstånd

10% lägre avgift för bygglovsansökningar

Innehåll

Liberalerna Västerås budget 2027 2
Ett friare Västerås 2
Politisk viljeinriktning 3
Liberalernas löften till Västerås 5
Liberalernas prioritering i några ungefärliga siffror 6
Innehåll 7
Årsplan 2027 - förslag till beslut 8
Liberalernas nämndramar 9
Förskolenämnden 10
Grundskolenämnden 13
En skola där fler lyckas 13
Utbildningsnämnden 18
Arbetsmarknadsnämnden 22
Natur- och Landsbygdsnämnden 23
Äldrenämnden (ÄN) 24
Skultuna kommundelsnämnd 28
Nämnden för personer med funktionsnedsättning (NF) 29
Individ- och familjenämnden (IFN) 32
Kulturnämnden 36
Nämnden för idrott fritid och förebyggande (NIFF) 39
Tekniska nämnden (TN), Fastighetsnämnden (FN) och Byggnadsnämnden (BN) 42
Övriga nämnder och kommunalförbund 52
Miljö- och konsumentnämnden 52
Kommunrevision 54
Skillnad L och Majoriteten +- 0 Mkr 54
Valnämnden 55
Överförmyndarnämnden 56
Skillnad L och Majoriteten +0,5 Mkr 56
Stadsgemensamma kostnader 57
Resultaträkning 58
Investeringsbudget Liberalerna 61

Årsplan 2027 - förslag till beslut

Liberalerna Västerås föreslår kommunfullmäktige att besluta:

1. att Liberalernas årsplan 2027 fastställs
2. att fastställa den kommunala skattesatsen för 2027 till 20,36 procent
3. att fastställa mål och uppdrag för Västerås stad i enlighet med Liberalernas förslag till årsplan 2027
4. att fastställa resultatbudgeten för år 2027 i enlighet med Liberalernas budgetförslag med ett ekonomiskt resultat motsvarande 1% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
5. att långsiktiga finansiella mål fastställs enligt följande;
    a. a)Västerås stads koncernens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska vara minst 30 procent, (%).
    b. b) Västerås stads soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken ska vara minst 40 procent, (%).
    c. c) Västerås stads resultat exklusive realisationsvinster och exploatering ska uppgå till 2,5 procent av skatteintäkter, bidrag och kostnadsutjämning, (%).
    d. Västerås stads nettoupplåning för egen räkning ska inte överstiga 3 mdkr.
6. Driftbudget och resultatkrav för respektive nämnd och styrelse för 2027 fastställs enligt Liberalernas budgetförslag.
7. Låneram för Västerås stadshus AB ska för år 2027 uppgå till 15 miljarder kronor, för moderbolaget att löpande fördela inom Västerås stadshus AB.
8. Västerås stad totala upplåningsram för år 2027 ska uppgå till 19 miljarder kronor, i syfte att finansiera hela kommunkoncernen med kommunen, dess bolag och kommunalförbund.
9. Kulturfondens utdelning 2027 beslutas vara 5 mkr och tillfaller kulturnämnden.
10. Asköviksfondens utdelning 2027 beslutas vara 0,1 mkr och tillfaller tekniska nämnden.
11. Kommunstyrelsen får mandat att göra teknisk justering mellan nämnder, under förutsättning att det inte påverkar budgeterat resultat.
12. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att i bokslutet bilda en resultatutjämningsreserv (RUR) med förslag på summa att avsätta.

Liberalernas nämndramar

Nämnder, skattefinansierad verksamhet	Budget 2027
Förskolenämnden	1 278,3
Grundskolenämnden	3 038,3
Utbildningsnämnden	1 082,3
Skultuna kommundelsnämnd	179,5
Äldrenämnden	2 174,9
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	1 212,4
Individ- och familjenämnden	1 219,8
Arbetsmarknadsnämnden	0,0
Överförmyndarnämnden	18,9
Kulturnämnden	206,2
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	441,9
Tekniska nämnden	771,3
Byggnadsnämnden	26,3
Miljö- och konsumentnämnden	32,2
Natur- och Landsbygdsnämnden	0,0
Kommunstyrelsen	316,5
Kommunrevisionen	5,9
Valnämnden	2,6
Delsumma Nämnder	**12 007,3**
Fastighetsnämnden	0,0
Delsumma Fastighetsnämnden	**0,0**
Stadsgemensamma kostnader	**207,3**

Förskolenämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Förskolan lägger grunden för trygghet, språk och lärande och ger alla barn större chans att lyckas i livet, oavsett bakgrund. Den utjämnar livschanser och är en avgörande del av en likvärdig skola. Av det skälet vill Liberalerna säkerställa att fler barn får bättre möjligheter och förutsättningar att delta i förskolans pedagogiska verksamhet.

Vi vet att barn som gått i förskolan klarar skolan bättre, särskilt de som har ett annat modersmål än svenska. Kommunen måste arbeta mer uppsökande, särskilt i områden där deltagandet är lågt, så att fler barn får ta del av förskolans viktiga pedagogiska verksamhet samt lär sig svenska språket tidigt. Tidiga språkstödjande insatser i förskolan är avgörande för att barn ska få en god start inför skolans läs- och skrivinlärning.Vi vill säkerställa att all personal i förskolan behärskar det svenska språket väl. Förskolan spelar också en viktig roll för integrationen och är där barn lär sig svenska och där föräldrar får kontakt med det svenska samhället.

Valfrihet och kvalitet

Alla föräldrar ska kunna välja den förskola som passar deras barn bäst. Västerås ska ha både kommunala och fristående förskolor med hög kvalitet, så att valfriheten blir verklig. Här behöver kommunen granska både fristående förskolor och sin egen verksamhet så de håller en hög kvalitet.

Alla barn ska erbjudas en plats i tid och nära hemmet. Det är avgörande både för barnens trygghet och föräldrars möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. På sikt vill vi öka vistelsetiden i förskolan för föräldralediga och arbetssökande.

Liberalerna vill behålla specialavdelningarna inom förskolan och satsar därför 1 Mkr på detta i budgeten . Det gäller dels avdelningen för barn med språkstörning men också den avdelning som finns för barn med autism som kräver en separat och trygg plats. Den kartläggning som genomförts i Västerås, efter en motion från Liberalerna 2025 påvisade tydligt det omfattande behov av kompetensinsatser och att fler barn- och unga får rätt stöd tidigt. För båda verksamheter är det centralt med specialutbildad personal som har kompetens kring dessa områden.

Fokus på kunskap, språk och läsning

För de yngsta barnen är små barngrupper särskilt viktiga. Liberalerna vill därför fortsätta minska gruppstorlekarna för 1–3-åringar. Vi avsätter 5 miljoner kronor i vårt budgetförslag för att höja kvaliteten och minska barngruppernas storlek. Det gör också att omställningen av förskolor när antalet barn minskar kan få ta lite längre tid.

Den nya läroplanen stärker förskollärarnas ansvar för undervisningen. Kravet på digitala verktyg tas bort och istället ska förskolan vara analog, verklighetsnära och hälsofrämjande. Från skärm till pärm, det är så barn lär sig bäst.

Vi vill också stärka barns språk och fantasi genom mer högläsning och fler böcker i förskolan. Högläsning varje dag ska vara en självklar del av verksamheten.

Fler utbildade förskollärare

För att leva upp till de nya kraven behövs fler utbildade förskollärare i förskolan. Liberalerna vill öka andelen förskollärare och satsar 3 Mkr i budgeten på detta. Samtidigt ska barnskötare erbjudas fortbildning, särskilt i det svenska språket. Vi avsätter 3 Mkr för att satsa på språkutbildning för personal.

Liberalerna har föreslagit att språktest ska införas för alla nyanställda i förskolan och att befintlig personal ska erbjudas fler fortbildningsinsatser. Vi satsar också 10 miljoner kronor på ett lönelyft inom förskolan.

Förskolechefernas och rektorernas pedagogiska ledarskap är avgörande. De ska ha tid och ansvar att följa upp kvaliteten och säkerställa att undervisningen vilar på vetenskaplig grund.

Anpassning och framtidstro

Det minskade barnafödandet innebär att kommunen behöver anpassa lokaler och bemanning. Liberalerna vill ta tillfället i akt att minska barngrupperna, framför allt för de minsta barnen i takt med att antalet barn minskar och behålla mer personal. Det stärker både barnens lärmiljö och personalens arbetsvillkor. Vår satsning med 5 Mkr på minskade barngrupper möjliggör detta.

Liberalernas mål och uppdrag för förskolenämnden 2027

- Mindre barngrupper för de yngsta barnen
- Språkkrav för all personal i förskolan
- Fortbildning i svenska för personal med bristande språkkunskaper
- Ökad andel utbildade förskollärare
- Fler böcker och daglig högläsning i förskolan
- Färre digitala läromedel, från skärm till pärm
- Lönelyft för förskollärare
- Uppsökande arbete för att fler barn ska delta i förskolan
- Stärkt pedagogiskt ledarskap för rektorer och förskolechefer

- Behåll särskilda avdelningen för barn med autism respektive språkstörning

Med dessa satsningar vill Liberalerna i Västerås skapa en förskola som ger varje barn en stark start i livet, En förskola som är trygg, språkutvecklande och fylld av nyfikenhet. En förskola som stärker både barnen och Västerås.

Förskolenämnd, mnkr	**Plan 2027**
Budget föregående år	1 279,2
Ramjustering mellan nämnder	−0,5
Demografi och volym - barn i förskola	−51,6
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	0,6
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	0,4
Pris och lönekompensation	27,7
Öka andelen förskollärare	3
Språkförskola och specialavdelning	1,5
Minskade barngrupper	5
Lönesatsning inom förskolan	10
Språksatsning personal	3
Årets budget	**1 278,3**
Ökning budgetram	−0,4
% Ökning	0,0%

Skillnad L och Majoriteten + 22,5 Mkr

Grundskolenämnden

En skola där fler lyckas

Alla barn har rätt att lyckas i skolan, men alla barn behöver inte samma sak för att göra det. En likvärdig skola innebär inte att alla ska få exakt samma undervisning, utan att varje elev får det stöd och de utmaningar som behövs för att utvecklas så långt som möjligt.

I dag finns det elever som inte får det stöd de behöver för att klara skolan. Andra elever får inte tillräckliga utmaningar för att utvecklas vidare. Det är ett misslyckande för skolan. Liberalerna vill vända utvecklingen.

Västerås framtid avgörs i klassrummen. När fyra av tio elever i våra kommunala skolor lämnar årskurs nio utan fullständiga betyg är det ett misslyckande, både för eleverna och för staden. Vi har inte råd att förlora fler barn till skolmisslyckanden. Skolan är den viktigaste framtidsfrågan för Västerås.

Kunskap måste vara skolans kärna. Alla barn ska kunna läsa, skriva och räkna redan i lågstadiet. Forskningen är tydlig: det är med böcker, papper och penna som grunderna befästs, inte genom skärmbaserade experiment. Den ogenomtänkta digitalisering som präglat de senaste åren måste ersättas med en återgång till beprövade och vetenskapligt belagda metoder. Västerås ska ligga i framkant när staten nu genomför reformen *Från skärm till pärm*. Vi vill se fler böcker i skolan, satsningar på skolbibliotek och garantera att inga elever lämnar lågstadiet utan att kunna läsa.

Liberalerna vill också genomföra en särskild lässatsning med volontärer riktad till lågstadiet på utvalda skolor. Satsningen kan genomföras i samarbete med civilsamhället i en IOP eller liknande och starta till höstterminen 2027. Vi satsar 2 Mkr på detta.

Men kunskap kräver också trygghet. För att lärande ska ske måste skolan präglas av ordning, studiero och närvaro. Därför vill Liberalerna utveckla fler skolsociala team i nära samarbete med socialtjänsten, stärka arbetet mot frånvaro och utöka den kommunala resursskolan, samt erbjuda andra alternativ samt pröva införandet av en akutskola för elever som behöver särskilda insatser. Vi ska skapa en skola där varje elev kan lyckas både de som halkar efter och de som behöver större utmaningar. Vi satsar därför 3 mkr på att bygga ut de skolsociala teamen.

Västerås klassrum har färre behöriga lärare än jämförbara kommuner

En avgörande faktor för elevernas resultat är att undervisningen leds av behöriga och utbildade lärare. Här ligger Västerås långt efter andra stora kommuner. Västerås har visserligen ökat andelen behöriga lärare något men ligger fortfarande efter andra kommuner i andelen behöriga lärare. Snittet

på behörighet för Västerås skolor ligger på 68,1% att jämföra med riket 74,2%, ett gap som direkt påverkar elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen. I kommunsverige placerar sig Västerås på plats 192 av 276 kommuner när man jämför behörigheten på lärarna (2026 källa velja.se)

Detta blir särskilt tydligt att Västerås har lägre andel behöriga lärare när Västerås jämförs med andra jämförbara städer där tex Örebro hamnar på plats 145 med 72% , Uppsala plats 43 med 78,2%, Jönköping plats 38 med 79% och Linköping plats 8 med 83,4% behöriga lärare.

Västerås halkar efter – betydligt färre behöriga lärare än i jämförbara kommuner.

Kommun	**Behöriga lärare**	**Placering**
Västerås	*68,10%*	*192*
Örebro	*72,30%*	*142*
Uppsala	*78,20%*	*43*
Jönköping	*79,00%*	*38*
Linköping	*83,90%*	*6*

Källa: Velja, baserat på Skolverkets statistik, läsåret 2025/26.

Liberalerna menar att detta är ohållbart. Om fler elever ska lyckas i skolan måste Västerås kunna attrahera och behålla fler utbildade lärare. Därför fortsätter vi att satsa 25 miljoner kronor per år på höjda lärarlöner samt kompensera för minskad lönekompensation vilket ger en lärarlönesatsning på 36,9 Mkr. Vi satsar också 2 miljoner kronor för fortbildning för personal som studerar till behörighet. Vårt mål är att Västerås ska upp till samma nivå som andra stora skolkommuner, för elevernas skull.

Lärarna ska också ha möjlighet att fokusera på sitt huvudsakliga uppdrag, undervisning. Studiero under lektionstid är en självklarhet för att skolan ska fungera väl, vilket i sin tur är avgörande både för elevernas prestationer och för lärarnas arbetsmiljö. Västerås ska vara Sveriges bästa stad att vara lärare i.

Rätt stöd - i tid

Skolan måste bli bättre på att identifiera elever som behöver särskilt stöd och sätta in insatser tidigt. Ingen elev ska behöva misslyckas under flera år innan rätt stöd kommer på plats.

Den kommunala resursskolan behöver byggas ut så att fler elever med omfattande stödbehov kan erbjudas en undervisningsmiljö som fungerar för dem. Vi vill också utveckla fler särskilda undervisningsgrupper på ordinarie skolor. Det ska inte vara elevens förutsättningar eller den enskilda skolans ekonomi som avgör om eleven får tillgång till det stöd som behövs.

Elever med inlärningsproblem bör kunna få stöd i mindre grupper och specialiserad undervisning där behöriga lärare och speciallärare kan hjälpa dem. Här ser vi positivt på de liberala nationella skolreformerna liksom den kommunala resursskolan och liksom att utreda införandet av en akutskola. Liberalerna satsar därför 10 Mkr i budgeten på stödinsatser i skolan.

Även de elever som kommit längre ska få utvecklas

Skolan ska inte bara hjälpa dem som riskerar att halka efter. Den ska också ge elever som har lätt för sig möjlighet att utvecklas och utmanas. Särskilt begåvade elever ska uppmärksammas och få möjlighet till fördjupning, högre studietakt och spetsutbildning.

En skola som ger alla elever möjlighet att nå sin fulla potential är en skola som tar kunskap på allvar.

Liberalerna vill att varje elev ska mötas av höga förväntningar, skickliga lärare och rätt förutsättningar. Ingen ska lämnas efter och ingen ska hållas tillbaka.

Skolsociala team på fler skolor

Skolfrånvaro och social problematik måste upptäckas tidigt. Därför vill Liberalerna bygga ut de skolsociala teamen i nära samarbete mellan skola och socialtjänst. Teamen ska bidra till att bryta skolfrånvaro, skapa trygghet och förhindra att barn och unga hamnar i utanförskap och kriminalitet.

Skolsociala team behöver utvecklas på fler skolor och Västerås behöver söka statsbidrag för att utveckla dem i samarbete med socialtjänsten. Utöver det lägger Liberalerna 3 Mkr på satsningen i både grundskolenämnden och individ- och familjenämnden en satsning som verkligen kan bidra i det brottsförebyggande arbetet.

Fler böcker och färre skärmar

Nationella satsningar på läromedel och skolbibliotek är positiva och vi bör lokalt se till att vi tar del av de tillgängliga statsbidragen. I grundskolans första år ska stort fokus ligga på att lära eleverna läsa, skriva och räkna. Elever ska ha större tillgång på både läroböcker och skönlitteratur.

Västerås ska ha en långsiktig plan för skollokaler

Vad det gäller skolbyggnader behöver Västerås ersätta uttjänta skollokaler samt paviljonger och ha en långsiktig plan som uppdateras hur det ska gå till de kommande åren.

Liberalerna vill bygga ett högstadium i Barkarö, planeringen för det behöver starta nu.

Liberalernas mål och uppdrag för Grundskolenämnden 2027

- Öka kunskapsresultaten och säkerställ att fler elever når målen i samtliga ämnen.
- Alla elever i lågstadiet ska kunna läsa, skriva och räkna genom fler böcker, färre skärmar och tidiga stödinsatser.
- Höj lärarlönerna och öka andelen behöriga lärare tills Västerås når jämförbara kommuners nivåer.
- Fler elever ska nå kunskapsmålen genom riktade stödinsatser, resursskolor och satsningar på studiero
- Följ upp kunskapsutveckling, skolfrånvaro och effekterna av särskilda stödinsatser.
- Bygg ut de skolsociala teamen och utveckla samarbetet mellan skola och socialtjänst för att tidigt fånga upp skolfrånvaro och social problematik
- Bygg ut skolor där staden växer och ersätt gamla uttjänta skollokaler enligt Liberalernas förslag
- Säkerställ att elever med särskild begåvning och hög studiemotivation får möjlighet till fördjupning, spetsutbildning och större utmaningar.

För Liberalerna handlar skolpolitiken om frihet genom kunskap. Varje elev ska ha en ärlig chans att lyckas i skolan och i livet. Det kräver tydliga förväntningar, skickliga lärare och ett fokus på det som verkligen bygger kunskap.

Grundskolenämnd, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	2 813,4
Ramjustering mellan nämnder	−0,9
Demografi och volym - elevantal i Grundskola	80,1
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	16,8
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	6,4
Pris och lönekompensation	61,3
Ramkorrigering - särskild kollektivtrafik	16,5
Omfördelning majoritetens NPF satsning	−2
Lässatsning	2
Skolsociala team	3
Lärarlönesatsning	36,9
Stödinsatser i grundskolan	10
Utbildningsinsatser för fler behöriga lärare	2
Fritids för f-lediga	−7,2
Årets budget	**3 038,3**
Ökning budgetram	225,8
% Ökning	8,0%

Skillnad L och Majoriteten +44,7 Mkr

Utbildningsnämnden

Vägen till framtiden, gymnasiet och vuxenutbildningen

Västerås har ett brett utbud av både kommunala och fristående gymnasieutbildningar. Det är en styrka som ger elever möjlighet att välja utbildning efter intresse och framtidsplaner. Men det som avgör om utbildningen verkligen leder vidare till jobb eller studier är kvaliteten. Alla elever ska få en utbildning som rustar dem för framtiden oavsett vilket program de väljer. Liberalerna satsar på ökad kvalitet genom en lärarlönesatsning, rektorssatsning och fortbildning av lärare. 12 Mkr avsätts i budgeten för dessa insatser.

Vi ser fortfarande en för hög arbetslöshet i Västerås, särskilt bland unga och utrikes födda. En gymnasieexamen är en nyckel till egen försörjning, frihet och självständighet. För många ungdomar är gymnasiet den avgörande gränsen mellan att kunna forma sin framtid eller att fastna i utanförskap.

Fler elever ska klara sin examen

Liberalerna vill att fler ungdomar ska klara sin gymnasieutbildning och ta examen inom tre år. Det är den viktigaste faktorn för att kunna försörja sig själv och skapa ett självständigt liv.

För de elever som inte är behöriga till nationella program vill vi erbjuda fler yrkesintroduktionsplatser och anpassade yrkeskurser. På så sätt får fler ungdomar en reell chans att läsa in sina kunskaper, bygga yrkeskompetens och komma ut i arbete.

Utanförskapet bland unga måste motverkas med utbildning och framtidstro. När unga hamnar i sysslolöshet ökar risken för kriminalitet. Vi måste bryta den kedjan med kunskap, praktik och arbete.

Spetsutbildningar och studiemotivation

Regeringen och Liberalerna har beslutat att permanenta spetsutbildningarna i skollagen. Det är en viktig liberal reform som gör att skolor med hög kvalitet kan utveckla särskilt motiverade elever. Västerås ska ta tillvara den möjligheten och säkerställa att vi bedriver spetsutbildningar som håller nationell klass och därmed får fortsatt tillstånd och statsbidrag.

Samtidigt som resultaten ökar på vissa spetsinriktningar ser vi en fortsatt hög andel elever på introduktionsprogrammen. Det är fortfarande väldigt många elever som kommer till gymnasieskolan från grundskolan utan tillräckliga förkunskaper. Detta är ett oerhört stort problem

och ett misslyckande för samhället och i synnerhet visar det att den förda lokala skolpolitiken kräver ett liberalt ledarskap med fokus på tidiga insatser, bättre studievägledning och fler vägar till examen.

Yrkesutbildningar som leder till jobb

Liberalerna vill att Västerås ska vara ledande på yrkesutbildningar och lärlingsprogram. Vi vill samla stadens yrkesutbildningar vid Hahrska och Edströmska för att skapa en starkare och mer sammanhållen struktur.

Utbildningsnämnden behöver vidta fler åtgärder för att bättre samordna och marknadsföra de yrkesinriktade utbildningarna både på gymnasial- och yrkeshögskolenivå.

De yrkesinriktade programmen måste bättre anpassas till arbetslivets behov. Samarbetet mellan skola och näringsliv behöver utvecklas, och branschråden ska åter bli aktiva. Fler praktikplatser och fler lärlingsplatser krävs för att elever ska bli anställningsbara direkt efter utbildningen. Regeringens ökade ersättning till lärlingar är en viktig liberal reform som vi vill använda fullt ut lokalt.

Vi vill också återinföra utbildningar inom svets och plåtslageri, branscher där det finns stor efterfrågan på arbetskraft.

Ordning i ekonomin och fokus på kvalitet

Arbetet med att få ordning på ekonomin måste fortsätta så att vi kan frigöra resurser till undervisning och kvalitet. Skolor med ekonomiska underskott måste lösas, så att fler resurser kan riktas till skolor och program som växer och levererar goda resultat.

En vuxenutbildning som leder till egen försörjning

Kvaliteten inom vuxenutbildningen måste höjas. Under lång tid har styrningen brustit, särskilt inom SFI.

Vuxenutbildningen ska prioritera yrkesinriktade kurser och utbildningar mot bristyrken. Den ska vara flexibel och tillgänglig, så att den som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning alltid ska kunna komplettera sina kunskaper.

För utrikes födda som går vård- eller barnskötarutbildningar krävs att språkkunskaperna är tillräckliga innan anställning inom förskola eller äldreomsorg.

Att gå från bidrag till arbete är en frihetsfråga. Egen försörjning är grunden för självbestämmande och framtidstro. Liberalerna vill därför satsa på vuxenutbildningar som leder direkt till jobb, särskilt inom lokala bristyrken i Västerås och regionen.

Se över hur fler kan gå vidare från anpassad gymnasieskola

Ungdomar som lämnar anpassad gymnasieskola ska inte hänvisas direkt till daglig verksamhet, utan erbjudas stöd för att hitta vägar vidare till studier, praktik eller arbete. Den utredning som efter liberalt initiativ genomförts visar på flera brister som behöver åtgärdas.

Liberalernas mål och uppdrag för Utbildningsnämnden 2027

- Genomför en lärarlöne- rektors- och fortbildningssatsning för lärare i syfte att höja kvaliteten.
- Fler elever ska ta gymnasieexamen inom tre år
- Samla yrkesutbildningarna vid Hahrska och Edströmska
- Utveckla branschråden och återinföra svets- och plåtslageriutbildningarna
- Skärpt uppföljning av SFI och språkkrav inom vård- och barnskötarutbildningar
- Införa nytt kvalitetskontrollsystem för vuxenutbildningen, endast seriösa aktörer
- Prioritera yrkesutbildningar som leder till jobb inom bristyrken
- Stöd till ungdomar i anpassad gymnasieskola att gå vidare till studier eller arbete

---

Med dessa mål vill Liberalerna i Västerås bygga en utbildningskedja som håller ihop, från gymnasiet till vuxenutbildning och arbetsliv. Vägen till frihet går genom kunskap, yrkesskicklighet och egen försörjning.

Utbildningsnämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	1 028,2
Ramjustering mellan nämnder	−1,8
Demografi och volym - elevantal i Gymnasieskolan	11,6
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	1,7
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	1,2
Pris och lönekompensation	22,1
Ramkorrigering - särskild kollektivtrafik	2,5
Lärarlönelyft	14,8
Rektorssatsning	1
Fortbildning lärare	1
Årets budget	**1 082,3**
Ökning budgetram	55,9
% Ökning	5,4%

Skillnad L och Majoriteten +16,8 Mkr

Arbetsmarknadsnämnden

Liberalerna har länge velat avveckla nämnden och ser positivt på att majoriteten nu äntligen insett detsamma. Nämnden har inte bidragit till bättre resultat, däremot till mer byråkrati och otydligt ansvar.

Efter fyra år med den nya strukturen är det tydligt att organisationen blivit mindre effektiv.

Vi vill i stället stärka de delar som faktiskt fungerar, som Jobbcentrum och andra arbetsmarknadsinsatser som visat konkreta resultat. Samverkan med näringsliv, utbildning och civilsamhälle behöver utvecklas, inte byråkratiseras.

Liberalernas mål och uppdrag för arbetsmarknad 2027

- Arbetsmarknadsnämnden ska avvecklas och uppdragen återföras till Individ- och familjenämnden

---

Natur- och Landsbygdsnämnden

Liberalerna ser inget behov av att skapa ytterligare en nämnd.

Natur- och Landsbygdsnämnden	Plan 2027
Budget föregående år	0,0
Ramjustering mellan nämnder	0,0
Uppstartskostnad	0,5
Ingen Landsbygdsnämnd	−0,5
Årets budget	**0,0**
Ökning budgetram	0,0
% Ökning	0,0%

Äldrenämnden (ÄN)

Liberalerna ser behovet av att undanta äldrenämnden från den generella besparing som majoriteten föreslår och tar därför bort besparingen på 43,3 Mkr. Att lägga en så stor besparing på äldrenämnden är inte försvarbart. Pengarna behövs inom äldreomsorgen.

Olika boendeformer och återinförande av servicehusen

Äldre ska inte behöva vänta tills behoven blivit så omfattande att ett vård- och omsorgsboende är det enda alternativet. Det måste finnas olika boendeformer som ger trygghet, gemenskap och möjlighet till stöd i vardagen. Västerås är en så pass stor stad att man klarar av en mångfald av boendeformer.

Liberalerna vill återinföra servicehusen som en viktig del av Västerås äldreomsorg. Servicehusen kan erbjuda ett tryggt boende med närhet till personal, social gemenskap och möjlighet till stöd när behoven förändras. Istället för att betala tomhyror vill vi låta äldre flytta in.

Vi vill att Västerås stad tar fram en konkret plan för att återöppna och modernisera servicehusen. Det kräver investeringar i bland annat brandskydd, tillgänglighet och boendestandard. Stadens ägande och inflytande ska användas för att driva på upprustningen.

Bara under 2026 har närmare 200 servicehuslägenheter tomställts och de tomma servicehusen kommer, under året att ha kostat kommunen 16 miljoner kronor. Fram tills dess att det sista servicehuset beräknas vara avvecklat så kommer kostnaderna att vara avsevärt högre. Det är pengar som istället skulle ha kunnat läggas på trygg omsorg för äldre. Under 2027 beräknas kostnaden för tommhyror att uppgå till 8 miljoner kronor. Det är en summa vi istället vill ska gå till omsorg för äldre.

Liberalerna vill ha en mångfald av boendeformer inom äldreomsorgen och återinföra servicehusen som en trygg mellanboendeform, där äldre kan få stöd utan att behöva flytta till ett vårdboende.Västerås stad kan genom sitt ägarskap och rådighet se till att servicehus rustas upp för att möta de krav på boendestandard som finns.

Liberalerna ser en möjlighet att Mimer kan investera i nya boenden för äldre i och med den försäljning som vi föreslår. Vilken typ av boende och var behöver utredas vidare men behovet av olika typer av boenden är akut och flera möjligheter finns. Mimer äger redan idag Vallonen vilket gör att ett ägande av samhällsfastigheter för stadens verksamheter inte är något nytt.

Gemenskap och meningsfulla aktiviteter är viktiga delar av ett gott åldrande. En ny mötesplats bör etableras på Öster Mälarstrand eller i Viksängsområdet och därför satsar vi 2 Mkr på det.

Valfrihet och självbestämmande

Valfriheten i äldreomsorgen är hotad. Det finns långt gångna förslag om att kommunalisera stora delar av omsorgen och därmed avveckla privata utförare. Liberalerna säger nej till det. Självklart ska aktörer vara seriösa och följa de regler som finns men det behöver finnas mer än kommunal verksamhet att välja på.

För oss är valfrihet, kvalitet och respekt för individens val grunden för en liberal äldrepolitik. När andra vill avveckla valfriheten, vill vi utveckla den.

Färre personalbyten och större trygghet i hemtjänsten

Den som får hjälp i sitt eget hem ska inte behöva möta en ständig ström av nya personer. Kontinuitet är en grundläggande kvalitetsfråga och en förutsättning för trygghet, förtroende och värdighet. I dag möter en genomsnittlig hemtjänstkund i Västerås 15 olika personer under två veckor. Det skapar otrygghet och minskar den upplevda kvaliteten.

Liberalerna vill halvera antalet olika medarbetare som en hemtjänsttagare möter under en tvåveckorsperiod. För att nå dit behöver hemtjänsten organiseras så att mindre och fasta arbetsgrupper ansvarar för omsorgen hos ett begränsat antal äldre.

Vi vill stärka rollen som fast omsorgskontakt och säkerställa att den äldre vet vem man ska vända sig till när något förändras eller inte fungerar.

Övergången till ramtider, om den införs behöver följas upp så att den leder till ökat självbestämmande och inte till försämrad kvalitet eller minskad valfrihet. Den äldre ska i större utsträckning kunna påverka vad hjälpen ska innehålla och hur den utförs.

De 15 miljoner kronor som avsätts till kvalitetssatsningen ska bidra till mätbara förbättringar i kontinuitet, kvalitet och trygghet.

Språk och kompetens

Att kunna tala och förstå svenska är en förutsättning för att arbeta inom äldreomsorgen. Det behövs för att kommunicera med omsorgstagare, förstå instruktioner och dokumentera rätt. Liberalerna och regeringen inför nytt krav i Socialtjänstlagen som innebär ökade krav på anställda inom äldreomsorgen att behärska det svenska språket. Statsbidrag kring detta ska användas men vi behöver också avsätta egna pengar och det gör Liberalerna i sin budget i syfte att höja kvaliteten, tryggheten och säkerheten inom äldreomsorgen. De insatser som görs idag är uppenbart inte tillräckliga. Det framkommer bland annat i den revisionsrapport fullmäktige nyligen fått ta del av.

Liberalerna anslår därför 1 mkr till förstärkt språkutveckling samt uppdrar förvaltningen att utreda möjligheten att införa språklig förmåga som en mer avgörande parameter vid lönesättning.

Liberalerna ser att språkkrav vid nyanställning, kombinerat med språkutbildning och kompetensutveckling för befintlig personal, är centralt för god kvalitet inom äldreomsorgen. Det handlar inte om att stänga dörrar, utan om att ge fler möjlighet att klara språket och därmed leverera en trygg omsorg.

Läkare i äldreomsorgen

Liberalerna har länge drivit att Västerås stad ska kunna anställa egna läkare vid äldreboenden. Under pandemin blev behovet smärtsamt tydligt. Geriatrisk kompetens måste finnas nära de äldre, inte långt bort i regionens vårdorganisation.

Vi välkomnar att stödet för denna modell nu växer både inom forskningen, hos professionen och nationellt. Västerås ska ligga i framkant.

Liberalernas mål och uppdrag för Äldrenämnden 2027

- Återinför servicehusen som boendeform och ta fram en konkret plan för återöppning och modernisering.
- Använd kommunens inflytande och ägande för att genomföra investeringar i brandskydd, tillgänglighet och boendestandard på servicehusen.
- Inför ett mål på att halvera antalet olika medarbetare som en hemtjänsttagare möter under en tvåveckorsperiod.
- Stärk rollen som fast omsorgskontakt och utveckla mindre, fasta arbetsgrupper inom hemtjänsten.
- Värna valfriheten och möjligheten att välja mellan olika utförare.
- Stärk språkkompetensen och möjligheterna till kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen
- Se över möjligheten att införa språklig förmåga som en mer avgörande parameter vid lönesättning
- Följ upp effekterna när övergången från minutstyrning till ramtider genomförts, med fokus på kvalitet och självbestämmande.
- Liberalerna vill starta upp en ny mötesplats för äldre på Öster Mälarstrand/Viksängsområdet
- Pröva möjligheten för Västerås stad att anställa egna läkare inom äldreomsorgen
- Planera för nytt äldreboende i samverkan med Mimer

Liberalerna vill ha en äldreomsorg som ser människan. Trygghet, valfrihet och värdighet ska följa med hela livet.

Äldrenämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	2 082,0
Ramjustering mellan nämnder	0,4
Demografi och volym - hemtjänst och hemsjukvård	52,4
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	7,5
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	20,2
Pris och lönekompensation	46,1
Avgående driftkostnader till följd av verksamhetsförändringar	−45,7
Minskade tomhyror servicehus	−8,0
Servicehus ökad bemanning till följd av fler boende	2,0
Språksatsning (L)	1,0
Kvalitetssatsning i hemtjänsten	15
Mötesplats på Öster-Mälarstrand	2
Årets budget	**2 174,9**
Ökning budgetram	92,5
% Ökning	4,4%

Skillnad L och Majoriteten +55,3 Mkr

Skultuna kommundelsnämnd

Uppdrag i enlighet med övriga nämnder (utefter ansvar), lärarlönelyft i förhållande till samma satsning i Grundskolenämnden och äldenämnden där servicehuset Vallonen ska öppnas upp för nya boende.

Skultuna kommundelsnämnd, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	164,7
Ramjustering mellan nämnder	−0,4
Demografi och volym - elevantal förskola samt grundskola	−2,1
Tillkommande driftskostnader - investeringar	12,4
Pris och lönekompensation	3,7
Generell effektivisering 2 % pedagogisk nämnd	−0,9
Lärarlönelyft	1,6
Förskolesatsning	0,5
Årets budget	**179,5**
Ökning budgetram	15,2
% Ökning	9,3%

Skillnad L och Majoriteten + 2,1 Mkr

Nämnden för personer med funktionsnedsättning (NF)

Rättigheter, delaktighet och frihet för personer med funktionsnedsättning

Liberalerna kräver en total omläggning av funktionshinderspolitiken i Västerås. Den politik som förts under förra mandatperioden har varit en besvikelse för många personer med funktionsnedsättning. Många har fått minskat stöd och alltför många har fått sina insatser helt indragna, särskilt inom LSS. Den har urholkat en av Sveriges viktigaste frihetsreformer. För Liberalerna är LSS inte en kostnadspost det är en rättighetslagstiftning som ska ge människor med funktionsnedsättning möjlighet att leva som andra, med självbestämmande och delaktighet.

Det behövs en översyn av hur Västerås verkar för att tillgodose personkretsens behov utifrån lagstiftningen. Det måste bli mer rättssäkert, generösa beslut som utgår från individens behov, inte kommunens ekonomi. Liberalerna satsar 20 Mkr på en särskild LSS satsning och mildrar därmed majoritetens besparingsförslag på nämndens verksamhet.

Stoppa avslagspolitiken

Liberalerna kräver en genomgång av biståndsbesluten kring ledsagning och kontaktperson. I dag får allt fler avslag på insatser de tidigare haft rätt till. Många blir av med sin ledsagning och kontaktperson, trots att behovet finns kvar.

Det socialdemokratiska styrets påhitt med så kallade *fritidsstödjare* har inte fungerat. Insatsen kan aldrig ersätta den lagstadgade LSS-insatsen kontaktperson.

Liberalerna vill återgå till en rättighetsbaserad tillämpning där syftet är att motverka ensamhet, isolering och utanförskap.

Personlig assistans och boendestöd

Avslagspolitiken har länge drabbat drabbat personlig assistans men även boendestöd. Antalet beviljade timmar enligt socialtjänstlagen har i princip halverats de senaste åren. Det är ovärdigt en stad som säger sig värna jämlikhet.

Vi vill införa en tydligare uppföljning och konsekvensanalys både före och efter beslut om indragen insats. Varje beslut ska följas upp: vad händer med den som förlorar sitt stöd?

Tryggt boende och verklig delaktighet

Liberalerna ser fortsatt behov av fler anpassade bostäder och gruppbostäder, men de måste planeras klokt. Boenden ska vara anpassade för olika åldrar och behov, inte byggas som institutioner.

Dialogen med anhöriga och funktionshinderorganisationerna måste stärkas. Kommunala rådet för funktionshinderfrågor ska vara ett verkligt inflytandeforum, inte bara ett informationsmöte.

Vägar till arbete

Alla människor ska ha möjlighet till egen försörjning. Liberalerna vill underlätta vägen till arbetslivet för personer med funktionsnedsättning genom att stärka samverkan mellan anpassad gymnasieskola, daglig verksamhet, kommunen och Arbetsförmedlingen.

Vi vill att fler ungdomar som går ut anpassad gymnasieskola ska få möjlighet till praktik, yrkesutbildning och arbete, inte automatiskt hänvisas till daglig verksamhet.

Liberalernas mål och för nämnden för personer med funktionsnedsättning 2027

- Det måste bli lättare att få insats enligt rättighetslagstiftningen i enlighet med LSS
- Insatsen kontaktperson enligt LSS måste erbjudas fler. Socialdemokraternas påhitt med fritidsstödjare måste tas bort.
- Konsekvensanalyser måste till innan beslut fattas och inte minst efter fattade beslut, för de som blir av med sin insats
- Liberalerna vill att nämnden genomför en granskning av den höga andelen avslag inom boendestöd enligt socialtjänstlagen och förtydliga även här riktlinjerna kring social kontakt, ensamhet och isolering
- Underlätta inträdet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Exempelvis stärka samverkan mellan anpassad gymnasieskola, daglig verksamhet, företag samt Arbetsförmedlingen
- Samverkan och dialog med funktionshinderrörelsen brister. Kommunala rådet för funktionshinderfrågor ska utvecklas och inte endast vara ett informationsforum

---

Liberalerna står upp för frihet och självbestämmande också för dem som behöver samhällets stöd. Vår politik bygger på respekt, delaktighet och möjligheten att leva ett liv som andra.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	1 130,7
Ramjustering mellan nämnder	−0,9
Demografi och volym - Personlig assistans, Daglig verksamhet, köpta placeringar LSS	42,6
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	2,1
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	11,9
Pris och lönekompensation	26,0
Generell effektivisering	−24,3
LSS satsning	24,3
Årets budget	**1 212,4**
Ökning budgetram	82,6
% Ökning	7,3%

Skillnad L och Majoriteten + 24,3 Mkr

Individ- och familjenämnden (IFN)

Stöd som leder till frihet och egenmakt

Individ- och familjenämnden är samhällets yttersta skyddsnät. Den möter människor i utsatta livssituationer, ofta de som har det allra svårast. För Liberalerna är målet att stödet ska leda till självständighet, inte passivitet. Hjälpen ska bygga människor, inte binda dem.

Att socialtjänsten kostar mycket pengar betyder inte automatiskt att den ger bättre resultat. Verksamheten måste ständigt följas upp och utvecklas, alltid med individens behov i fokus. Nämnden har fortfarande en högre kostnad än andra kommuner därför är det rimligt att anpassa inom den ekonomiska kostymen.

Tidiga insatser och trygghet för barn och unga

En lyckad skolgång är den viktigaste skyddsfaktorn i livet. Barn som placeras i familjehem lyckas dock fortfarande sämre i skolan än andra barn. Liberalerna vill därför införa en årlig uppföljning av kunskapsresultaten för placerade barn och unga, så att deras skolgång får högsta prioritet.

Skolsociala team på fler av Västerås skolor

För att fler barn ska få trygghet och stöd i tid behövs fler fältande socialsekreterare och skolsociala team på flera av Västerås skolor. De skolsociala teamen är avgörande för att förebygga problem, men idag är resurserna otillräckliga för att bygga ut dem. Västerås måste både söka de statliga bidrag som finns och bygga ut verksamheten till fler skolor.

Ökad hemlöshet kräver handling

Hemlösheten i Västerås har ökat de senaste åren. Det är oacceptabelt att människor, ibland barnfamiljer eller personer med psykisk ohälsa, står utan egen bostad i en av Sveriges största kommuner. Därför vill vi inom ram omfördela resurser för en satsning på minskad hemlöshet.

Liberalerna vill att Västerås arbetar vidare med långsiktig strategi mot hemlöshet, där fokus ligger på stöd till egen försörjning, boendestöd och bostad först-principen. Ingen ska behöva hamna i långvarig hemlöshet på grund av byråkratiska gränser mellan nämnder.

Vi vill i första hand ha individuella boendelösningar. Eget boende är en grund för trygghet, arbete och delaktighet.

Kriminalitet, avhopp och trygghet

Allt fler unga i Västerås riskerar att dras in i kriminalitet. Rekryteringen av unga personer till grova brott ökar, och vi har sett flera skjutningar med minderåriga inblandade. Den som vill lämna en kriminell miljö måste få stöd att göra det. Liberalerna vill att Västerås inrättar en strukturerad avhopparverksamhet med särskilt fokus på barn och unga. Det finns idag ingen sammanhållen modell för detta, vilket är en allvarlig brist.

Hedersförtryck och kvinnors frihet

I utsatta områden är det ofta kvinnor som har minst frihet att forma sina liv. Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt hot mot individens frihet och mänskliga rättigheter.

Liberalerna vill ha fokus på att hederskulturen bekämpas genom samarbete mellan skola, socialtjänst och civilsamhälle. Varje människa har rätt att leva, tro och älska som hon vill.

Rätt stöd i tid

Kompetensförsörjningen inom socialtjänsten är avgörande. När rätt personal saknas riskerar människor att inte få stöd i tid, och rättssäkerheten hotas. Västerås måste tillvarata kompetensen och säkra kontinuiteten i myndighetsutövningen.

Olika utförare

Det behöver finnas en mångfald av utförare inom nämndens område. Försök att ta över all verksamhet i egen regi står inte Liberalerna bakom.

Liberalernas mål och uppdrag för Individ- och familjenämnden 2027

- Följ upp skolresultaten för placerade barn och ungdomar årligen
- Bygg ut de skolsociala teamen och anställ fler fältande socialsekreterare
- Inrätta en avhopparverksamhet för barn- och unga
- Prioritera insatsen Spira för ungdomar och unga med funktionsnedsättning lättare ska kunna komma vidare till utbildning och arbete
- Minska arbetslösheten, med särskilt fokus på ungdomar, långtidsarbetslösa och utrikes födda kvinnor
- Växla bidrag mot anställning, fler ska gå från försörjningsstöd till egen inkomst
- Följ upp effekterna av kommunens insatser på individnivå: redovisa årligen var personer som skrivs ut från ekonomiskt bistånd tar vägen

- Omfördelning inom ram för att genomföra en satsning för minskad hemlöshet
- Erbjud individuella boendelösningar med bostad först, sociala kontrakt och boendestöd i första hand
- Stärk arbetet mot hedersförtryck och ge flickor och kvinnor ökad frihet
- Säkerställ tillgängligheten till stödinsatser, ingen mottagning ska stänga på grund av personalbrist för dem som söker hjälp
- Säkerställ att det finns olika utförare av hög kvalitet inom nämndens verksamhet

---

Liberalerna vill att Västerås ska vara en stad där ingen lämnas efter, men där varje människa får stöd att stå på egna ben. Frihet börjar med trygghet, egen försörjning, utbildning och ett eget hem.

Individ- och familjenämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	760,7
Ramjustering mellan nämnder	418,2
Demografi och volym - Vårdkostnad barn och ungdom samt vuxen	16,8
Tillkommande driftskostnader - investeringar	0,9
Pris och lönekompensation	19,2
Generell effektivisering	−24,7
Ramjustering samordningseffekt	−0,5
Ekonomiskt bistånd - flyktingshushåll som övergår till svenskhushåll	1,7
Ekonomiskt bistånd - normhöjning	15,0
Fortsatt arbete med sårbara ungdomar	10,0
Skolsociala team	3,0
Avveckling av arbetsmarknadsnämnden kvarvarande effektivisering	−0,5
Årets budget	**1 219,8**
Ökning budgetram	40,9
% Ökning	3,5%

Skillnad L och Majoriteten + 2,5 Mkr

Kulturnämnden

Tillgänglig kultur

Kulturen är en grundbult i ett fritt och öppet samhälle. Den skapar gemenskap, bildning och delaktighet samt gör Västerås till en stad där människor möts över gränser.

Liberalerna värnar ett rikt och tillgängligt kulturliv i hela kommunen. Alla invånare ska ha nära till kultur, oavsett var man bor. Biblioteken och de lokala kulturmötesplatserna har en särskild betydelse, de är öppna rum för kunskap, fantasi och demokrati.

Tyvärr har biblioteksverksamheten de senaste åren blivit mer begränsad, både vad gäller tillgänglighet och öppettider. Det riskerar att minska invånarnas vilja att besöka biblioteken, vilket i förlängningen påverkar läsningen bland barn och unga negativt.

Läsning och samverkan

Att främja läsning är en central del av liberal kulturpolitik. Västerås ska vara en stad där alla barn får växa upp med böcker och språk. Biblioteken ska samverka nära förskolor, skolor, fritidsgårdar och mötesplatser för äldre för att skapa fler aktiviteter och öka läslusten.

Bibliotek som mötesplatser i hela staden

Biblioteken är stadens viktigaste demokratiska rum, fria, öppna och tillgängliga för alla. Därför vill Liberalerna utöka öppettiderna, särskilt på stadsdelsbiblioteken.

I vårt budgetförslag tillför vi fyra miljoner kronor till kulturnämnden för att införa lördagsöppet och längre öppettider på utvalda bibliotek, till exempel på Bäckby, Råby och Skiljebo.

Vi vill också se en tydligare strategi för hur Västerås ska säkerställa bibliotek i fler stadsdelar i takt med att staden växer.

Satsa på studieförbunden

Liberalerna lägger en satsning på studieförbunden på 1 Mkr i budgeten för 2027. Studieförbunden fyller en viktig funktion i samhället och den allmänna bildningen.

Kultur utan politisk styrning

Kulturen ska vara fri. Politiker ska aldrig detaljstyra kulturens innehåll, utan skapa förutsättningar för ett mångsidigt och fritt kulturliv där idéer, konst och litteratur kan blomma utan pekpinnar.

Omfördela resurser till förebyggande trygghetsarbete

Liberalerna vill omfördela medel från medborgarkontoren till trygghetsskapande och förebyggande insatser med tydligare fokus på barn och unga. Vi vill prioritera bland annat skolsociala team, där skola och socialtjänst arbetar tillsammans för att tidigt fånga upp elever i behov av stöd.

Genom att flytta resurser närmare barnen och deras vardag kan vi stärka det förebyggande arbetet, motverka skolfrånvaro och minska risken för att unga hamnar i utanförskap och kriminalitet. Trygghetsarbetet ska börja tidigt och finnas där behoven är som störst.

Liberalernas mål och uppdrag för Kulturnämnden 2027

- Utöka öppettiderna på biblioteken, fler stadsdelsbibliotek ska ha lördagsöppet
- Säkra biblioteksverksamhet och kulturmötesplatser i fler delar av kommunen
- Genomföra en kommunal lässatsning där förskola, skola och bibliotek kan erbjuda fler aktiviteter
- Värna kulturens frihet utan politisk detaljstyrning av innehållet
- Omfördela resurser från medborgarkontoren till Liberalernas förebyggande trygghetsarbete

---

Liberalerna vill bygga ett Västerås där kulturen är tillgänglig för alla där böcker, musik, teater och konst inspirerar, förenar och stärker demokratin.

Kulturnämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	205,5
Ramjustering mellan nämnder	−0,3
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	0,7
Pris och lönekompensation	4,5
Generell effektivisering	−4,2
Medborgarkontor	−5
Biblioteksatsning	4
Satsning studieförbunden	1
Årets budget	**206,2**
Ökning budgetram	1,0
% Ökning	0,5%

Skillnad L och Majoriteten 0 Mkr

Nämnden för idrott fritid och förebyggande (NIFF)

Ett starkt föreningsliv bygger gemenskap

Ett aktivt föreningsliv är en viktig del av ett tryggt samhälle. Idrott, kultur och andra ideella verksamheter ger barn och unga gemenskap, vuxna förebilder och meningsfulla aktiviteter.

Liberalerna vill stärka föreningarnas möjligheter att bedriva verksamhet, särskilt i stadsdelar där behovet av trygga sammanhang är stort. Vi vill stödja ideella initiativ som når barn och unga och skapa bättre samarbete mellan föreningar, skolor och kommunens fritidsverksamhet.

Västerås, en levande idrottsstad

Västerås ska vara en levande idrottsstad där barn och ungdomar har möjlighet att vara aktiva, utvecklas och må bra. Föreningslivet är en grund för gemenskap, delaktighet och hälsa. För att kunna genomföra satsningar på barn och unga krävs att staden prioriterar rätt i budgeten och säkerställer att resurserna når verksamheter som gör verklig skillnad. Östra delarna av staden behöver en ny idrottshall och Liberalerna satsar 4,2 Mkr på detta i budgeten.

Satsningar på Västra stadsdelarna

Det behövs särskilda satsningar i Västra stadsdelarna för att skapa trygghet och minska rekryteringen till kriminalitet. Föreningslivet och idrottsaktiviteter är en viktig del i det förebyggande arbetet, där barn och unga får meningsfull fritid, förebilder och sammanhang.

Spontanidrott och folkhälsa

Spontanidrott och rörelse i vardagen är en förutsättning för god folkhälsa. Det ska därför finnas öppna ytor för spontanidrott i alla stadsdelar, både i centrala områden och på landsbygden. Det måste vara en självklar del av planeringen vid nybyggnation och stadsutveckling. Kommunen ska också stödja ideella initiativ som främjar spontanidrotten och tillgängliggöra skolgårdar och idrottsytor på kvällar och helger.

Rocklundaområdet

Liberalerna vill utveckla Rocklunda till ett modernt, attraktivt och levande idrottsområde. Vi vill ge Västerås föreningar och elitidrott bättre förutsättningar samtidigt som området kan utvecklas med fler evenemang, verksamheter och mötesplatser.

För oss är Rocklunda mer än en fråga om en enskild arena. Det handlar om hur Västerås ska utvecklas som idrotts- och evenemangsstad. Därför vill vi ta fram en långsiktig plan för Rocklunda

och samtidigt skapa goda möjligheter för föreningsliv, näringsliv och privata investerare att vara med och utveckla området.

Vatten och friluftsområden

Västerås ska vara en stad med tillgång till både vatten och natur. Vi vill ha en bättre balans mellan båtägarnas intresse att skydda sin egendom och allmänhetens rätt till tillgång och rekreation. Vid färjkajen på Lillåudden finns den vackra Å-piren, som staden gjort stora investeringar i. Trots det är den inte tillgänglig för allmänheten. Liberalerna vill att Å-piren ska öppnas upp så att alla kan använda den.

Föreningsstöd

Idrotten, kulturen och föreningslivet är en del av samma samhällsbygge, de skapar tillhörighet, förebygger utanförskap och stärker demokratin. Liberalerna satsar 6 Mkr på utökat föreningsstöd genom en omfördelning av resurser från majoritetens trygghetssatsningar. Vi tycker det är bättre att föreningarna själva kan styra över sin verksamhet. Västerås ska vara en stad där det alltid finns något meningsfullt att göra, oavsett var man bor eller hur gammal man är.

Liberalernas mål och uppdrag för Nämnden för idrott, fritid och förebyggande 2027

- Satsa särskilt i Västra stadsdelarna för ökad trygghet och minskad rekrytering till kriminalitet
- Utveckla Rocklunda till ett modernt, attraktivt och levande idrottsområde.
- Säkerställ att ytor för spontanidrott finns i alla stadsdelar
- Utöka föreningsstödet med fokus på barn och unga
- Tillgängliggör Å-piren på Lillåudden för allmänheten

Liberalerna vill att Västerås ska vara en stad där rörelse, gemenskap och trygghet går hand i hand. När barn och unga får tillgång till meningsfull fritid och föreningsliv byggs framtidstro, hälsa och ansvar. Med starka föreningar, levande idrottsområden och öppna ytor för alla generationer skapar vi ett Västerås där människor möts, växer och mår bra i hela kommunen.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	420,4
Ramjustering mellan nämnder	0,5
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	9,2
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	3,0
Pris och lönekompensation	7,4
Generell effektivisering	−8,8
Majoritetens trygghetssatsning	−4,5
Utökat föreningsstöd	6
Idrottshall öster	4,2
Årets budget	**441,9**
Ökning budgetram	21,0
% Ökning	5,0%

Skillnad L och Majoriteten +10,2 Mkr

Tekniska nämnden (TN), Fastighetsnämnden (FN) och Byggnadsnämnden (BN)

Liberalerna vill se en stark och hållbar utveckling av Västerås, både i tätorten och på landsbygden. Det ska vara enklare att få bygglov och tillståndsprocesserna måste kortas. Västerås stad ska prioritera att få fram fler bostadsrätter, radhus och småhus. Därför är bra att tvånget på Mimer att bygga fler hyresrätter tagits bort.

Det måste finnas en mångfald av boendeformer även för äldre. Möjligheten att bygga nya servicehusen ska säkras. Närhetsprincipen ska gälla för skolor och lokalförsörjningen ska vara långsiktig. En handlingsplan för avveckling av baracker och paviljonger ska tillsättas.

Ett bättre företagsklimat

Företagsklimatet i Västerås måste förbättras och stadsbyggnadsarbetet är en viktig del av det. Det ska vara hög effektivitet och transparens i all kommunal verksamhet. Företag ska mötas snabbt och professionellt vid kontakt med kommunen. Det är viktigt att exempelvis bygglovshantering och tillståndsverksamhet är anpassade till företagarnas perspektiv och arbetar utifrån ett lösningsfokus utan att för den skull tumma på den myndighetsutövande rollen.

Delaktighet och dialog

Västeråsarna måste få vara delaktiga i utvecklingen av sin stad och närmiljö. För Liberalerna är det centralt att Västerås stad utvecklar kommunikationen med invånarna. Information som rör västeråsarna får inte begränsas till stadens hemsida där det krävs att man aktivt letar efter den, informationen måste nå ut direkt till de som berörs. Information kring exempelvis nya detaljplaner måste utformas så att alla berörda inkluderas, utan att begränsas till fasta geografiska gränser där invånare riskerar att uteslutas bara för att de råkar bo några meter för långt bort för att vara formella sakägare.

Ordning och reda i processerna

För Liberalerna är det viktigt att få bukt med problemen med stadsbyggnadsprocesserna inom Västerås stad. Allt för många exempel finns där berörda förvaltningar arbetar mot istället för med varandra. Gång på gång har kommunen missat att söka bygglov för den egna verksamheten, vilket lett till höga viten. Det är ett slöseri med resurser och skadar förtroendet för staden, både från västeråsarna och från näringslivet. För Liberalerna är det avgörande att staden kommer till rätta med problemen - så att vi slipper fler pinsamma och kostsamma misstag.

Trygga och levande stadsdelar

Alla västeråsare ska kunna känna sig trygga och trivas i sin närmiljö. Ett välskött Västerås är också ett tryggare Västerås. Trasig belysning, sly, klotter och nedskräpning ska åtgärdas snabbt. Gator, parker och offentliga miljöer ska vara välskötta och det ska finnas platser där människor vill mötas. Både innerstad och ytterområden ska få den service som västeråsarna har rätt att förvänta sig.

Liberalerna satsar 2 miljoner kronor på ökat underhåll av gator, vägar och gång- och cykelbanor. Vår prioritet är att komma ikapp med det eftersatta underhållet och långsiktigt höja kvaliteten i stadens offentliga miljöer.

Vi vill också arbeta förebyggande mot nedskräpning och samarbeta med företagare, fastighetsägare, skolor och föreningar för att hålla Västerås rent och trivsamt. Boende och verksamma ska involveras i utvecklingen av sina stadsdelar och fler levande mötesplatser ska skapas i hela kommunen.

Bäckby behöver fortsatt särskild uppmärksamhet. Området kvarstår som ett av Polisens utsatta område i landet och vårt engagemang för stadsdelen är långsiktigt och vi står fast vid kravet på att utveckla Bäckby torg. Torget behöver bidra till trygghet eller liv och rörelse i området. Arbetet med detaljplanen måste därför skyndas på och ske i nära dialog med dem som bor och verkar i området. Vårt arbete för ett övergångsställe vid torggatan har efter flera års arbete gett resultat. Men trygga övergångar är en viktig fråga att fortsätta arbeta med det gäller inte minst vid vårdcentralen. Vi har också föreslagit en säkrare avskärmning vid Bäckby idrottspark utmed med torggatan som ännu inte åtgärdats.

Kollektivtrafik och mobilitet

Trygga och tillförlitliga resor med kollektivtrafik som buss eller tåg är bra för både för miljön och ekonomin och ger västeråsare frihet i vardagen men i tuffare ekonomiska tider är inte gratis resor prioriterat för Liberalerna. Vi behöver även använda den trafik vi redan har på bästa sätt. Ett sätt att göra det är att vi på de sträckor där det finns kollektivtrafik och plats på bussarna använda dem även för skolskjuts men vi behöver också se över stadens totala kollektivtrafik.

Liberalerna står bakom satsningen på en ny tvärlinje. Flexlinjen fyller en viktig funktion och ska vara kvar. Gratis bussresor är däremot inte prioriterade. Det är en oansvarig politik och de pengar som satsas på gratisresor tycker Liberalerna gör större nytta på andra områden.

Västerås behöver ett trafiksystem som fungerar för alla färdsätt. Vi tror inte på att medvetet göra det svårare att köra bil, utan på att skapa balans mellan bil, cykel och kollektivtrafik. Vägarna måste underhållas och kapaciteten värnas, samtidigt som cykelvägnätet byggs ut och gångtrafiken blir tryggare.

Ett levande city

Ett levande city kräver att det är enkelt att ta sig till och från stadskärnan. Parkeringsavgifterna ska inte höjas och antalet parkeringsplatser får inte minskas, det riskerar att slå hårt mot handel och restauranger. Påbyggnaden av Klippans parkering är viktig för centrala Västerås och behöver komma igång.

Liberalernas har framfört krav på översyn av Västerås Citysamverkan men det behöver tas vidare till konkreta resultat. Stadens förvaltningar måste ta ledartröjan i utvecklingen av city och innerstadsstrategin. Den är ett viktigt underlag för en modern, attraktiv stadskärna.

Klimat och hållbarhet

Kommunen ska ta tillvara möjligheterna med energieffektivisering och ny teknik. Kommunala fastigheter ska användas effektivt och energiförbrukningen minska. Kommunens fastigheter ska utvecklas med långsiktig hållbarhet i fokus. Vid ny- och ombyggnation ska möjligheterna till återbruk alltid prövas och klimatpåverkan från materialval, byggprocess och energianvändning vägas in. Kommunen ska vara en förebild i ett resurseffektivt och klimatsmart byggande.

Samarbetet med näringslivet kring elektrifiering och klimatsmarta transporter behöver utvecklas. Staden står för många transporter som påverkar miljön.

Vi vill också utveckla Västerås hamn som ett modernt transportnav där sjöfarten kan bidra till effektivare transporter och minskade utsläpp.

En grön och hållbar stad

Västerås ska växa med hänsyn till naturvärden, grönområden och människors livsmiljö. Parker, träd och grönområden är viktiga både för biologisk mångfald, fyller en roll vid översvämningsrisk och för människors hälsa och trivsel. Vi vill värna stadens gröna miljöer och utveckla en stadsplanering där hållbarhet, tillgänglighet och livskvalitet går hand i hand.

Liberalernas mål och uppdrag för Tekniska-, Fastighets- och Byggnadsnämnden 2027

- Minska underhållsskulden och skapa tryggare offentliga miljöer
- Prioritera planberedskap för småhus, radhus och bostadsrätter.
- Skapa förutsättningar för fler boendeformer för äldre, inklusive nya servicehus.
- Utveckla Bäckby med fokus på trygghet och levande stadsmiljö
- Driv på utvecklingen av hamnens kapacitet och konkurrenskraft.
- Utveckla samarbetet med näringslivet kring klimatsmarta transporter och elektrifiering.
- Förbättra företagsklimatet och effektiviteten i stadsbyggnadsprocesserna
- Inga fler kommunala byggen utan bygglov och staden måste ha koll på när bygglov går ut. Rättssäkerhet och ordning ska gälla även för staden själv
- Genomför beslutade investeringar i gång- och cykelinfrastruktur
- Utveckla hamnen som en del av den gröna omställningen

Liberalerna vill bygga ett Västerås som växer med frihet, framtidstro och företagsamhet. En stad där människor själva får välja hur de vill bo, resa och leva och där kommunen är en möjliggörare, inte ett hinder. Med fokus på ordning, ansvar och hållbar tillväxt kan Västerås utvecklas till en öppen och växande stad där idéer får utrymme och där varje västeråsare har friheten att forma sitt eget liv.

Tekniska nämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	709,2
Ramjustering mellan nämnder	1,2
Demografi och volym - Befintligt kollektivtrafikutbud (allmän/särskild trafik)	48,1
Demografi och volym - Trafikökning 2026, beslut i KF april 2026	10,2
Västeråsmajoritetens satsningar årsplan 2026 - 2028 (Ramhöjande) - Ny tvärlinje	15,0
Tillkommande kapitalkostnader (Ordinarie, Underhåll, Strategiska)	5,9
Utökade skötselytor, ökad driftskostnad till följd av investeringar i staden	5,5
Pris och lönekompensation	5,2
Generell effektivisering	−16,0
Majoritetens kollektivtrafiksatsning, gratisresor	−18
Satsning på underhåll	2
Trygghetssatsning, snyggt och tryggt	3
Årets budget	**771,3**
Ökning budgetram	60,9
% Ökning	8,6%

Skillnad L och Majoriteten -13 Mkr

Fastighetsnämnden, mnkr	Plan 2027
Budgetram/resultatkravkrav	0,0
Årets resultat	**0,0**
Skollokaler	2,8
Verksamhetslokaler	0,0
Särskilt boende	0,0
Effektivisering utifrån tidigare beslut	3,1
Generell effektivisering	18,1
Totalt avkastningskrav för fastighetsnämnd	**24,0**

Skillnad L och Majoriteten +- 0 Mkr

Byggnadsnämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	24,4
Ramjustering mellan nämnder	0,1
Pris och lönekompensation	0,5
Generell effektivisering	−0,5
Minskade taxor bygglov 10%	1,8
Årets budget	**26,3**
Ökning budgetram	1,8
% Ökning	7,3%

Skillnad L och Majoriteten +1,8 Mkr

Kommunstyrelsen

Västerås fortsätter att växa och att den tillväxten fortsätter är viktigt för stadens attraktivitet. Kommande år har Västerås stora investeringsbehov vid stationsområdet och Rocklunda men också med skolor, äldreboenden och infrastruktur. Detta innebär att stadens låneskuld kommer öka.

För att ha råd med de stora investeringarna har majoriteten valt att spara på välfärden. Det är olyckligt. Istället för att finansiera framtida projekt på bekostnad av skola, vård och omsorg vill Liberalerna att 10% av Mimers innehav säljs till andra hyresvärdar. Genom försäljningen skulle ungefär 660 miljoner kronor frigöras för investeringar, pengar som annars hade tagits från välfärden. Redan idag äger Mimer tex Vallonen som är ett servicehus och äldreboende i Skultuna. Att Mimer skulle investera i samhällsfastigfheter av detta slag ger staden möjlighet att prioritera kärnverksamheten med befintliga skattemedel.

Finnslätten utvecklas positivt med nysatsningar och etableringar vilket är bra för hela staden. Liberalerna var ett av de första partierna som tidigt drev kravet på ett tågstopp på Finnslätten men också att området behöver prioriteras upp i kommunens expansion.

Näringsliv och företagsklimat

Alla skattekronor som fördelas inom välfärden skapas av företag och privatpersoner i det fria näringslivet. En stark välfärd kräver ett starkt näringsliv. Det måste vara enkelt för verksamheter att expandera. Enkelt att förverkliga ambitiösa projekt och enkelt driva företag i Västerås.

I Svenskt Näringslivs ranking 2026 hamnar Västerås lägre än majoriteten av Sveriges kommuner. . Det återstår mycket hårt arbete för att förbättra företagarnas tillit och förtroende för Västerås stad. Det finns mycket Västerås stad kan göra bättre. Bland annat handlar det om information, upphandling, markfrågor, bygglov, olika avgifter och taxor etc.. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda utvecklingen av stadskärnan. Här behöver samarbetet och dialogen med Citysamverkan utvecklas för att skapa en tryggare stadskärna för besökare och näringsliv.

Kommunikationer och infrastruktur

Arbetet med att färdigställa ett nytt Resecentrum är viktigt för Västerås utveckling liksom utvecklingen av hela närområdet med bostäder, företagslokaler och verksamheter för allmänheten. Kommunstyrelsens uppgift är att samordna och leda utvecklingen så att området kring Resecentrum blir en integrerad del av staden, med bostäder, samhällsservice och god tillgänglighet för alla trafikslag.Tillgängligheten till och från den nya stationen är viktig. Vägar, kollektivtrafik, gång- och

cykelstråk måste samspela för att området ska bli en naturlig och fungerande knutpunkt som håller staden samman.

Västerås kan och ska vara en attraktiv stad i Mälardalen, men då måste kommunikationerna fungera bättre än de gör idag. Förbindelsen Västerås–Stockholm är avgörande för både arbetspendling och näringsliv. Liberalerna menar att Kommunstyrelsen måste ta ett större ansvar för att påverka utvecklingen. Tågresandet måste bli mer pålitligt, och SJ levererar i dag inte den service västeråsarna har rätt till. Vi vill se ett mer offensivt arbete gentemot staten och kollektivtrafikmyndigheten för att förbättra kommunikationerna och skapa fler snabba, punktliga förbindelser.

Trygghet genom tidiga insatser och levande stadsdelar

Tryggheten är en grundläggande frihetsfråga men trygghet skapas inte genom en enskild satsning eller ett tillfälligt projekt. Den byggs långsiktigt genom en skola som ser varje barn, en socialtjänst som agerar i tid, ett starkt föreningsliv och stadsdelar där människor känner gemenskap och ansvar för sin närmiljö.

Liberalerna vill att Västerås ska vara en stad där barn och unga får växa upp med framtidstro och möjlighet att forma sina egna liv. Ingen ung människa ska lämnas åt sitt öde eller lockas in i kriminalitet för att samhället inte funnits där när det behövdes.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för stadens trygghetsarbete där Liberalerna vill att alla partier ska ha insyn i trygghetsrådets arbete. Det krävs en tydlig, långsiktig strategi, bred politisk förankring och handlingskraft för att vända utvecklingen. Lägesbilder och statistik visar att utmaningarna med kriminalitet kvarstår, särskilt i vissa områden och för vissa brottstyper. För Liberalerna är det prioriterat att Bäckby ska bort från polisens lista över utsatta områden.

Bäckby behöver särskilt fokus. Vi vill att Bäckby torg utvecklas till en levande mötesplats med bättre belysning, fler verksamheter och en tryggare trafikmiljö. Målet är att Bäckby ska lämna polisens lista över utsatta områden.

Stoppa rekryteringen till kriminalitet

Den som riskerar att rekryteras till kriminalitet måste mötas av ett samhälle som erbjuder andra vägar. Samtidigt måste den som vill lämna en kriminell miljö få ett strukturerat och långsiktigt stöd.

Liberalerna vill inrätta en avhopparverksamhet med särskilt fokus på barn och unga och stärka samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och civilsamhälle. Arbetet ska vara uthålligt och bygga på kunskap, tydligt ansvar och uppföljning.

Vårt mål är ett Västerås där fler barn får lyckas i skolan, fler unga hittar sin plats i samhället och fler människor känner trygghet i sin egen stadsdel.

Ingen Landsbygdsnämnd

Västerås behöver inte fler nämnder. Vi behöver pengar till kärnverksamheten. Liberalerna motsätter sig därför införandet av Landsbygdsnämnden.

Liberalernas mål och uppdrag för Kommunstyrelsen 2027

- Tillsätt en handlingsplan för att få bort Bäckby från polisens lista över utsatta områden.
- Minska byråkratin och de administrativa kostnaderna.
- Genomför en försäljning av 10 procent av Mimers bostadsbestånd.
- Utveckla Mimers roll som ägare av samhällsfastigheter, exempelvis äldreboenden och servicehus.
- Arbeta vidare med en kommunövergripande handlingsplan för ett förbättrat företagsklimat.
- Inrätta en avhopparverksamhet för barn och unga, håll trygghetsmöten med föräldrar i riskområden (flera stadsdelar berörs)
- Minska antalet policys och styrdokument för att frigöra resurser till faktisk verksamhet
- Minska andelen externt hyrda kontorslokaler
- Säkerställ att samtliga partier får insyn i trygghetsrådet
- Genomför en åtgärdsplan för stadens jämställdhetsarbete med fokus på psykisk ohälsa och löner
- Driv på arbetet för ett tågstopp på Finnslätten.
- Öka påverkansarbetet gentemot staten och tågoperatörerna för fler punktliga och snabba förbindelser mellan Västerås och Stockholm.
- Ta ett tydligare ansvar för utvecklingen av stadskärnan

Liberalerna vill att Västerås ska vara en växande, öppen och företagsam stad med en kommunledning som tar ansvar, agerar snabbt och leder utvecklingen framåt. Genom att fokusera på trygghet, fungerande kommunikationer och ett starkt näringsliv skapar vi en stad där människor och idéer kan växa, ett Västerås som håller ihop och blickar framåt.

Kommunstyrelsen, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	290,4
Ramjustering mellan nämnder	11,2
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	2,6
Pris och lönekompensation	7,3
Generell effektivisering, fokus administration	−10,0
Majoritetens trygghetssatsning	−1,5
Trygghetssatsning (L) avhopparverksamhet mm	15
Årets budget	**316,5**
Ökning budgetram	14,9
% Ökning	4,9%

Skillnad L och Majoriteten + 11,2 Mkr

Tomträtter	57,0
Markförvaltning och övrigt	2,0
Totalt avkastningskrav för Kommunstyrelsen (Markförvaltning och tomträtter)	**59,0**

Övriga nämnder och kommunalförbund

Miljö- och konsumentnämnden

Rimligare tillsynsarbete

Kommunens uppgift är att genom tillsyn hitta allvarliga brister och kriminalitet hos näringsidkare, inte att nagelfara varje enskild entreprenör. Restauranger, krogar och andra verksamheter med alkoholtillstånd ska inte utsättas för dyra och nitiska kontroller om det inte framkommer allvarliga brister. Det är inte rimligt att kommunen genomför tillsyn flera gånger per år hos hederliga näringsidkare. Avgifterna för varje tillsynstillfälle hos en vanlig krögare uppgår till tiotusentals kronor, det är inte en rimlig kostnad.

Miljöansvar och hållbar utveckling

Västerås ska vara en kommun som tar miljöansvar och samtidigt vågar utvecklas. Klimatomställningen kräver kunskap, innovation och tekniska lösningar. Kommunen ska vara en aktiv partner i omställningen och skapa goda förutsättningar för företag och invånare att bidra.

Västerås har en stark tradition inom energi, elektrifiering och teknisk utveckling. Det är en konkurrensfördel som ska tas tillvara. Genom samarbete med näringslivet, akademin och andra aktörer kan vi driva på utvecklingen av nya lösningar som både minskar miljöpåverkan och skapar tillväxt.

Mälaren och våra vattenmiljöer

Mälaren är en av Västerås viktigaste naturresurser och vår dricksvattentäkt. Vi vill stärka arbetet med att skydda vattenkvaliteten och förebygga utsläpp av miljögifter. Arbetet med att kartlägga och följa upp PFAS och andra föroreningar ska prioriteras. Miljötillsynen ska vara effektiv och kunskapsbaserad, med fokus på att förebygga miljöproblem innan de uppstår.

Liberalernas mål och uppdrag för Miljö- och konsumentnämnden 2027

- Minska tillsynsavgifterna för alkoholtillsynen med 50% i enlighet med Liberalernas satsning
- Utveckla tillsynsarbetet utefter att skötsamma krögare kan få färre tillsynsbesök
- Var en aktiv part i omställningsarbetet genom samarbete med mål att minska miljöpåverkan

- Prioritera arbetet med att kartlägga och följa upp PFAS och andra föroreningar samt förebyggande arbete kring miljöpåverkan

Miljö- och konsumentnämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	29,9
Ramjustering mellan nämnder	−0,1
Pris och lönekompensation	0,6
Alkoholtillstånd /Tillsynsavgifterna minskning 50%	1,8
Årets budget	**32,2**
Ökning budgetram	2,4
% Ökning	8,1%

Skillnad L och Majoriteten +1,8 Mkr

Kommunrevision

Kommunrevision, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	5,2
Ramjustering mellan nämnder	0,1
Pris och lönekompensation	0,6
Årets budget	**5,9**
Ökning budgetram	0,6
% Ökning	11,3%

Skillnad L och Majoriteten +- 0 Mkr

Valnämnden

Liberalernas mål och uppdrag för Valnämnden 2027

Valnämnden ska säkerställa att de allmänna genomförs på ett rättssäkert sätt. Det gäller goda möjligheter till förtidsröstning som bättre information om vallokaler och skyltning till vallokalerna. Tillgängligheten måste säkerställas för inte minst äldre och personer med funktionsnedsättning så att alla kan delta aktivt i den demokratiska processen på lika villkor som andra i samhället. Det måste också bli mer överblickbart för den som röstar att ta valsedlar inne i röstlokalerna. En utvärdering och förbättringsåtgärder behöver genomföras efter 2026 års val. Utbildning av valförrättare så de är väl insatta i regelverket är en viktig del i arbetet.

Valnämnden, mnkr	Plan 2027
Budget föregående år	8,4
Demografi och volym - valår	−4,9
Pris och lönekompensation	0,2
Generell effektivisering	−0,1
Minskad ram	−1,0
Årets budget	**2,6**
Ökning budgetram	−5,8
% Ökning	−69,0%

Skillnad L och Majoriteten +- 0 Mkr

Överförmyndarnämnden

Liberalernas Mål och uppdrag för Överförmyndarnämnden 2027

I överförmyndarnämndens uppdrag ingår att kontrollera förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap i enlighet med gällande lagstiftning. Huvudsyftet med verksamheten är att säkerställa att de personer som berörs av dessa åtgärder får sina rättigheter tillgodosedda.

Det är en stor utmaning att rekrytera lämpliga gode män och förvaltare till dessa viktiga uppdrag. Liberalerna har under flera år påtalat att en grundorsak till detta är att Västerås har avsevärt lägre arvoden än närliggande kommuner och heller inte följer SKR:s rekommendationer.

Det är bra att en höjning genomfördes förra året men Liberalerna göra en kvalitetssatsning och höja ersättningen till gode män och förvaltare så att vi tar steg mot att hamna mer i likhet med snittet för riket. Det är en liten billig insats för samhällets mest utsatta.

Överförmyndaren, mnkr	**Plan 2027**
Budget föregående år	18,0
Pris och lönekompensation	0,4
Satsning arvonden	0,5
Årets budget	**18,9**
Ökning budgetram	0,9
% Ökning	5,0%

Skillnad L och Majoriteten +0,5 Mkr

Stadsgemensamma kostnader

Stadsgemensamma kostnader	Plan 2027
Räddningstjänsten Mälardalen	139,4
Medlemsbidrag till Västmanlandsmusiken	36,6
Medlemsbidrag till Västmanlandsteatern	15,2
Ägarbidrag till Nya Västerås Flygplats AB	20,0
Statligt bidrag flygplatsen	−10,0
Pensionsutbetalningar och avsättning pensioner exkl räntekostnader	195,4
Interna ränteintäkter	−217,5
Avkastningskrav (Kommunstyrelse och Fastighet)	−83,0
Finansiering/Avkastningskrav Hamnen	0,7
Ej fördelade driftkostnader till följd av reviderad investeringsplan	19,4
Lagkrav - finansiering via generella stadsbidrag utjämningssystemet	60,0
Kommungemensam reserv	5,0
Ökade räntekostnader från 1,5-2,5%, befintliga anläggningar (bidrag till FN)	3,0
Reglering semesterlöneskuld	9,0
Budget miljöskulder, rivning, sanering mm	23,3
Utdelning Kulturfonden och Asköviksfonden	5,1
Justeringspost externa finansiella kostnader - andra nämnder	−61,0
IT System	32,9
Civilberedskap - Fortsatt uppbyggnad av beredskapsförmågan	0,0
Lokalkostnader (Skyddsrum)	2,7
Lokalbank - Västerås stad	1,3
Bankkostnader, provisionskostnader och kreditlöften	9,8
Årets budget	207,3
Förändring budgetram	−1,2
% Ökning	−0,6%

Resultaträkning

Resultaträkning, mnkr		Budget
		2027
Verksamhetens intäkter		2 611,7
Verksamhetens kostnader		−14 037,9
Avskrivningar		−788,4
Verksamhetens nettokostnad		**−12 214,6**
Skatteintäkter	not 1	9 896,4
Generella statsbidrag och utjämning	not 1	2 213,6
Verksamhetens resultat		**−104,6**
Finansiella intäkter	not 2	682,0
Finansiella kostnader	not 3	−456,9
Summa finansnetto		**225,1**
Resultat efter finansiella poster		**120,5**
Resultat i förhållande till skatteintäkter (%)		**1,0%**

Not 1 Kommunalskatt,		Budget
generella statsbidrag och utjämning		2027
Skatteintäkter		9 896,4
Inkomstutjämning		1 607,7
Kostnadsutjämning		−40,1
Regleringspost		414,8
Införandebidrag		0,0
LSS-utjämning		−114,3
Generella bidrag		0,0
Fastighetsavgift		345,5
Summa		**12 110,0**
Ökning jfr bud		**563,7**
Ökning (%)		**4,9%**
Not 2 Finansiella intäkter		Budget
		2027
Utdelning kommunala bolag		267,8
Utdelning kulturfonden		5,0
Utdelning asköviksfonden		0,1
Ränteintäkter, internbanken		409,1
Summa externa finansiella intäkter		**682,0**

Not 3 - Finansiella kostnader		Budget
		2027
Räntekostnader, internbanken		−379,9
Räntekostnader, pensionsavsättning		−16,0
Finansiell leasing, fastigheter		−61,0
Övriga räntekostnader, andra nämnder		0,0
Summa externa finansiella kostnader		**−456,9**

Investeringsbudget Liberalerna

Liberalernas investeringsbudget 2024 föreslog några prioriterade projekt inom skolområdet. Vi ville bland annat bygga ett högstadium i Barkarö och fördela om investeringarna kommande år för att kunna genomföra en sådan byggnation.

Vi tyckte också att det var viktigt att skolan på Sätra kom igång och vi la pengar på investeringar i servicehusens brandskydd samt i att väg-, och brounderhåll samt nya cykelvägar ska inte sänkas utan vara kvar enligt ursprunglig plan.

Nu har befolkningsutvecklingen och Sätras uppbyggnad förändrats och just frågan om en skola på Sätra hamnat i ett nytt läge men det får vi ta med oss när investeringsbudgeten ska presenteras för nästkommande period. Hade vår budget styrt hade justeringar gjorts utifrån utvecklingen precis som majoritetens investeringar.

Vi tyckte också att Vebobackens höjning kunde ligga kvar enligt ursprunglig plan.

Västerås står inför stora kommande investeringar och med detta tycker Liberalerna att det är rimligt att omsätta en del av fastighetsbeståndet i Mimer för att bekosta stadens utveckling och kunna satsa mer pengar av befintliga skattemedel på kärnverksamheten.

Mål/Uppdrag investeringar från 2024

- Bygg skola och idrottshall på Sätra enligt ursprungliga plan.
- Planera för ett högstadium i Barkarö.
- Investering i brandsäkerhet på servicehusen 5 Mkr
- Vedbobackens höjning ska inte tidigareläggas, kvar enligt ursprunglig plan
- Investeringar i väg-, och bro